

DR. AL. OLUJ
 REDACȚIA
 BLAJ - JUDEȚUL ALBA
 MANUSCRISELE NU SE
 INAPOIAZĂ.

Unirea

ABONAMENTUL
 Pe un an . . . 120 Lei
 Pe 6 luni . . . 60 Lei
 Pe 3 luni . . . 30 Lei
 Numărul . . . Lei

Pentru inserate se plătește 4 lei de șir garmond
 La publicările ulterioare se socotește taxa jumătate

Foaie bisericească-politică. — Apare în fiecare Sâmbătă.

La Roma!

— Câteva precizări în legătură cu noul pelerinaj. —

de Dr. Alexandru Rusu
 președintele comitetului arhidiecezan pentru
 organizarea pelerinajului.

Zeci și sute de mii de credincioși vor alerga în cursul anului viitor, acest nou „An sfânt” al bisericii Domnului, la mormintele sfinților Apostoli Petru și Pavel, la Roma celor patru Basilice mari, a căror vizitare cucernică poate aduce atâta folos sufletelor însetate după adevăr și viață.

Cuvântul inspirat al sfântului Părinte, care ne-a vestit bucuria „Anului sfânt” a pătruns ca o luminoasă solie de pace până și în cele mai îndepărtate și mai tainuite colțuri ale pământului și între cele peste treisute milioane de credincioși ai bisericii zidite pe stânca sf. Petru, s'a pornit o adevărată întrecere pe chestia de-a participa la minunatele serbări ale Romei papale din 1925. „Anno Santo” din Roma, revista oficială a serbarilor, aduce, număr de număr, date concrete asupra acestei mișcări, reliefând cu multa satisfacție proporțiile uriașe pe care le îmbracă. Ca să nu amintim și Italia, ai cărei fi vor alerga cu toții, chiar în repetite rânduri, la Roma străbună, zeci de pelerinaje s'au anunțat până acum din toate părțile lumii și credincioșii americani stau să întrecă entuziasmul și eforturile extraordinare ale diferitelor neamuri europene.

Din numărul acestora nu pot să lipsească, evident, nici credincioșii bisericii noastre române unite. Dubla importanță a orașului sfânt, de care, pe lângă unitatea credinței, ne leagă și originea noastră de sânge, trebuie să ne atingă — cu deosebire acum în împrejurările extraordinar de grele, prin care trece această biserică — într-o așa măsură, încât noul pelerinaj român să întrecă deabinele, ori măcar să poată sta cu vrednicie alături de manifestările similare ale altor biserici de aceeași putere cu noi.

În scopul acesta s'a constituit din partea corului nostru episcopesc un mare comitet de organizare, prezidat de însuși I. Preasfințita Sa mitropolitul Vasile, care este ajutat în lucrările sale de alte comitete mai mici, ale singuraticele eparhii. Primele lucrări ale acestor comitete, asupra cărora am dat amănunte în numerii anteriori, privesc condițiile de transport și de încartiruire, privitor la cari s'au și cerut informațiile necesare, urmând ca după primirea acestora să se fixeze, prin comunicate oficiale, toate amănuntele cari pot să intereseze pe cei ce vreau să participe.

Dupăcum se amintea într'un „Telefon” din numărul ultim, o sedință, ținută de curând aici la Blaj, a marelui comitet provincial a hotărât principial ca masele de credincioși cari vreau să meargă la Roma să poată alege, dacă vreau

să facă acest drum pe o cale mai lungă peste Constanța—Constantinopol—Pireu—Napoli și înapoi, pe uscat, peste Florența—Milano—Veneția—Triest—Belgrad, ori pe o cale mai scurtă Belgrad—Fiume—Ancona și înapoi pe acelaș drum de mai sus. Un alt moment, asupra căruia iarăși e vorba să se poată face o alegere, este data când să se facă pelerinajul, stabilindu-se și aici, firește tot numai principial, două posibilități: Una pentru primăvară (sfârșitul lui Aprilie și începutul lui Maiu,) iar a doua pentru lunile de toamnă Septembrie—Octombrie.

Toate acestea sunt, evident, numai combinații, fiindcă totul atârână dela posibilitatea de încartiruire la Roma și dela numărul participanților. Cu toate acestea credem că e bine, că ceice se gândesc la acest pelerinaj — și amintim aici îndată, că cheltuelile e vorba să fie de 6—8, respective de 8—10 mii Lei — să se anunțe comitetelor dela centrele eparhiilor, ori chiar și direct comitetului central dela Blaj, arătând: când ar fi mai bucură să facă drumul la Roma și dacă preferă a-l face pe calea mai scurtă, ori ar dori să treacă la acest centru al Apusului peste Constantinopolul bisericii răsăritene.

Anunțările acestea previi, cari se pot aduna foarte potrivit — fără de a încasa deocamdată vre-o taxă — și din partea singuraticele membri ai comitetelor eparhiale, sunt, după părerea noastră, de cel mai mare folos, fiindcă pot contribui foarte mult la fixarea potrivită a tuturor amănuntelor pelerinajului. Chestia e însă, ca ele să se facă cu posibilă grabă, pentruca cel mai târziu până pe la Crăciun, comitetul central să poată avea toate orientările necesare.

Invităm deci pe toți prietini acestei frumoase idei și cu deosebire pe membrii deosebitelor comitete să se pună pe lucru, „contribuind — cum așa de nimerit o spune o circulară arhidiecezană adresată membrilor comitetului său — din toate puterile, ca Anul sfânt 1925 să însemne și pentru biserică noastră română unită un real câștig și o nouă treaptă pentru înălțarea ei în sufletul neamului.”

Dee Dumnezeu, ca mișcarea noastră să ajungă ceea ce trebuie să fie, și gândul inițiatorilor ei să se realizeze cât mai deplin.

În cauza manualelor de religione „incriminate”. Se știe, că pe urma uneltirilor câtorva arhieriei ortodoxe binecunoscuți, cari ar vrea ca manualele noastre de religie să ridice în slavă ortodoxismul, ministerul a oprit anul trecut cărțile de istorie bisericească a

păr. Dr. Nicolae Brinzău (pentru cl. IV secundară) și a dlui Ioan Georgescu (pentru cl. VII secundară).

Multă vreme nime nu știa cari sunt în concret pasagiile incriminate, că ar agita, chipurile, împotriva „statului român și a bisericii lui (sic!)”. Abia după multe intervenții și numai după încheierea ultimului an școlar s'a putut afla, în sfârșit, că bombele menite a distruge „statul român și biserica lui” ortodoxă se găsesc în cartea păr. Brinzeu la pag. 30 alineatele a, b, c, și explicațiile ce urmează, iar în manualul dlui Georgescu în alineatul 3 dela pag. 183 și urmarea dela pag. 184.

Curioși să vedem și noi ce cuprind aceste pasagi incriminate, am deschis paginile de mai sus, găsim acolo numai lucruri absolut curente, adevăruri confirmate de cei mai de seamă istorici ortodocși, cari însă, este foarte adevărat, nu pot fi socotite ca o apologie a ortodoxismului. Un singur cuvânt n'am găsit însă, care să „agite” împotriva statului, ori chiar și numai împotriva bisericii ortodoxe, care — oricât ar fi de „dominantă” în (!) stat, — va trebui să admită oricine, că totuși nu poate fi confundată cu statul, care este și al nostru, al uniților, mândri că nu facem parte din biserica ortodoxă.

Cu toate acestea, protestele autorităților noastre bisericești au fost înzadar: Cărțile numite nu pot fi utilizate nici în acest an, decât „suprimând — cum spune un circular arhidiecezan — în cursul propunerii” pasagiile ce nu sunt pe placul arhieriei ortodoxe, cari își tem, se vede, „dominațiunea”.

Dar lucrurile nu pot să rămână într'atâta și de aceea va trebui să mai revenim asupra chestiunii.

Nolle premii ale Academiei române.

Cu terminul de 31 Decembrie 1924 se publică din partea Academiei române următoarele premii pentru anul 1925: Premiul statului »Eliade Rădulescu», de 50,000 Lei, pentru o scriere literară sau de filologie din 1923—4; premiul statului »Gheorghe Asachi», de 50,000 Lei, pentru o scriere istorică, economică ori iuridică din aceeași an; premiul statului »Gheorghe Lazăr», tot de 50,000 Lei, pentru cea mai bună lucrare de știință pură, ori invențiune din 1924; marele premiu »Năsturel», de 12,000 Lei, pentru o lucrare de orice conținut scrisă în anii 1921—4; premiul »Adamachi», de 5,000 Lei, și premiul »Gh. Cihțu», de 1000 Lei, pentru lucrări ist. filos. econ. și iuridice din anii 1922—4; premiul »Constantinidi», de 4000 Lei, pentru lucrări de știință din aceeași an, și premiul »Grigorie Angheliescu», de 4000 Lei, pentru lucrări de ist. filosofie și drepturi din 1924.

Afară de aceste premii, mai este apoi o întreagă serie de premii cu subiecte date, pe cari nu le putem înșira aici din lipsă de spațiu. Celor interesați le punem însă cu plăcere la dispoziție broșura de orientare, ce ni-s'a trimis din partea Academiei.

Serbare unită la București*)

Biserica noastră „Sf. Vasile“ din capitală a avut la 16 Noembrie o zi de mare bucurie. Atunci și-a sfințit noua clopotniță și trei clopote, a căror lipsă s'a simțit atât de mult până acum.

A participat I. P. S. S. Episcopul Valeriu Traian Frențiu, asistat de păr. canonic Dr. Ioan Bălan și păr. Dr. Vasile Chirvai, ca preoți, iar păr. protop. George Dănilă a diaconisat. Răspunsurile le-a dat, uimind pe toți, păr. profesor Ioan Moldovan de la Blaj, și corul bisericii, condus cu multă pricepere de d. Nicolae Popa. Predica ocazională a ținut-o parohul, relevând spiritul de jertfă al tuturor, fără deosebire de condiție socială, și îndemnând credincioșii a dovedi și pe viitor aceeași frumoasă înțelegere pentru rosturile bisericii noastre în capitală. Cuvinte adânc simțite a spus, la sfârșit, și primcuratorul d. Laurențiu Moldovan, mulțumind tuturor marinimoșilor donatori, din obolul cărora s'a ridicat clopotnița și s'au cumpărat clopotele.

Mai notăm că clopotnița a costat 150,000 Lei, iar clopotele 66,000 și că nași ai clopotelor au fost dd. Ștefan Cicio Pop, Valeriu Montani și senatorul Ștefan Pop, dir. la liceul Sf. Sava. Nu putem trece apoi nerelevat nici faptul, că la această sărbătoare a luat parte un așa număr de credincioși, cât era ticsită nu numai biserica, ci și curtea, dovadă că la București suntem destui și va da Dumnezeu să fim tot mai mulți.

Correspondent.

Revistă bisericească.

Dela București ni-se anunță, că ultima conferință a episcopatului nostru s'a ocupat foarte intensiv și de *ideea unor congrese ale credincioșilor uniți*, un gând din cele mai ferice, realizarea căruia a produs atâta bine în toate părțile lumii catolice. Fie, ca el să poată fi înfăptuit cât mai curând, cimentând și mai mult legăturile tot mai strânse dintre fi bisericii noastre, atât de dușmănite din partea ortodoxismului.

Duminea trecută s'a serbat în Hunedoara jubileul preoției de un jumătate veac a vrednicului nostru protopop de acolo păr. Ioan Pop, despre activitatea căruia se poate spune mult bine. Serbarea a fost onorată de prezența episcopului eparhial, un moment important și în aceeași vreme foarte semnificativ pentru legăturile cari tot mai mult vor trebui să apropie în viitor pe arhierii noștri de preoții lor.

Măine, la 30 Noembrie c. se va face din partea delegatului consistorial păr. Ene Câmpeanu, protopopul nostru din Târgu-Murăș, *sfințirea noii biserici din parohia Samșudul de câmpie*, numită mai nou Șincăi, după marele ei fiu de zeleș nume. Din prilejul acesteia, comitetul parohial aranjează acolo frumoase serbări, menite a aduce mângâiere și bucurie vrednicilor noștri credincioși din Șincăi, cari în timp de abia câțiva ani au ridicat această a doua biserică pe hotarul comunei lor.

În legătură cu mișcarea destul de pronunțată și afirmative sprijinită și de anumite

*) Dintr'o corespondență dela București publicăm, în lipsă de spațiu, numai șirele de mai jos. Regretăm în special, că nu putem da loc listei donatorilor. Cum, însă, această listă s'a citit în biserică, cu prilejul sfințirii, credem că și numai atât e suficient pentru a învedera frumosul rezultat la care a ajuns biserica noastră din capitală. N. R.

cercuri ale guvernului pentru a deschide *procesul de proprietate al unor biserici* răvnite de biserica ortodoxă, „Foia diecezană“ din Caransebeș reclamă mai nou biserica noastră din Jitin (eparhia Lugojului) și aceasta pe cuvânt că ea ar fi fost cândva ortodoxă. „Ideea în sine nu e proastă — spune apropos de acest gând „Sionul Românesc“ din Lugoj —, căci de fapt la Jitin neuniții au o biserică de lemn slabă de tot, pe când uniții au una nouă, de piatră, frumoasă. Numai cât biserica aceasta și-au zidit-o uniții din puterile lor, acum vre-o 14 ani. Când s'a făcut unirea din Jitin, la 1864 — nu 1881 —, de fapt au trecut cu preot, cu biserică, dar pornindu-se proces, la 1875, influența sârbească a făcut ca biserica s'a retrocedat neuniților. Din această cauză și dintre credincioși mulți au trecut înapoi, rămânând uniții în minoritate. Peste 30 ani aceștia s'au folosit de o capelă, până ce și-au zidit biserica nouă, care le face cinste. Acum să o dea neuniților? — Solide temelii de proprietate!

Ocupându-se de *alegerea noului mitropolit al Bucovinei*, „Revista teologică“ dela Sibiu încrează în ultimul său număr (Oct. Noembrie) și următorul amănunt, pe care-l numește semnificativ: „La scrutiniu s'a constatat că unii dintre dd. deputați și-au dat votul pentru dd. Ion, Vintilă, Dinu Brătianu, Dr. Lupu ș. a. mireni“. Mai adăugând apoi, că „faptul — deși cât se poate de tragic — a stărnit mare ilaritate în sinul marelui colegiu“, încheie exclamând: „Săracă Biserică!“ — Noi n'avem nimic de adaus.

Din *viața reuniunilor noastre de misiuni* încrețăm, că dela 7—10 Noembrie s'au ținut misiuni populare în parohiile Părul, Târnova și Totești din eparhia Lugojului, iar dela 20—23 Noembrie în Porumbacul de jos și Sărata de pe teritoriul arhidiecezei.

Săptămâna politică.

Reluându-se *viața parlamentară*, ministrul de finanțe a depus în prima ședință a Camerii, *noul proiect de buget* în suma totală de peste douăzeci și opt și jumătate miliarde. Aproape 9 și jumătate miliarde revin de aici căilor ferate, peste 7 și jumătate datoriei publice, 4 miliarde și aproape 325 milioane vor servi armatei, două miliarde 150,780,000 se vor cheltui pentru instrucția publică, peste un miliard și un sfert s'a afectat ministerului de interne, iar restul se împarte între celelalte departamente, între cari cultele figurează cu suma de 551,586,831 Lei.

— Camera a continuat discuția asupra mesajului, care neapărat trebuie să se termine în cursul săptămânei, pentruca să fie timpul necesar pentru discutarea bugetului care trebuie să fie votat și el până la mijlocul lui Decembrie. *Senatul*, în schimb, discută mai pe indelete, ocupându-se de legea administrativă.

— În *viața partidelor de opoziție* nu s'a înregistrat săptămâna din urmă nici un fapt mai important. Se vorbește însă foarte stăruiitor despre *un acord între partidul național și acela al dlui N. Iorga*, care ar fi să ajungă nu peste mult în publicitate. În alte cercuri lucrul se desminte însă formal, socotindu-se aproape o imposibilitate ca partidul național să poată merge alături de d. Argetoianu, aliatul dlui Iorga.

— Pentru motive de supraproducție industrială și lipsă de dețuseuri, e vorba că *Cehoslovacia va recunoaște în curând Sovietele*, reluând cu ele relațiunile politice și econo-

mice, dupăcum a făcut-o și Franța. Convorbirile nu sunt încă terminate, dar e vorba că cel mai târziu până prin 15 Ianuarie 1925 totul va fi aranjat.

— Un alt moment important al politicii externe este *conflictul dintre Anglia și guvernul egiptean*, care se învârte în jurul Sudanului, a cărei evacuare de trupe egiptene o reclamă Englezii. Știrile mai nouă anunță, că Zaglel Pașa, șeful Egiptului ar fi proclamat în toată țara starea de asediu, așa că nu-i eschisă, că conflictul să aibă urmări foarte serioase, de cumva Societatea Națiilor nu va reuși să-i complianzeze.

— *Spaniolii au suferit în Maroc o nouă înfrângere* foarte însemnată, care va pregăti și mai mult pentru republică spiritele nemulțumite cu acest războiu nenorocit, care costa cam cinci milioane pesetas pe zi.

— Înolnăvindu-se premierul Turciei, Ismet pașa, președintele republicii otomane a încredințat cu *formarea noului cabinet turc* pe Fetty bey, fostul președinte al adunării naționale din Augora.

Știri mărunte.

PENTRU RESTANȚIERI. Mai având o singură lună din acest an, și totuși încă foarte mulți abonați cari nu și-au plătit abonamentul, rugăm stăruiitor pe toți restanțierii să binevoiască a nu mai întârzia cu trimiterea sumei ce ne datoresc.

Personale. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan a numit pe păr. *Ioan Ștefan* adm. parohial la Petru cel mare, pe păr. *Ioan Laurențiu* adm. parohial la Ulieșul mare, pe păr. *Victor Vamoș* adm. parohial la Ernea, pe păr. *Mateiu Florea* adm. parohial la Iași, iar pe păr. *Victor Negrea* adm. parohial la Moșna.

Concurse. P. Ven. Ordinariat arhidiecezan publică, cu termenul de 10 Decembrie c. concurs la *parohia Fălăldău*, (prot. Reghinului).

— P. Ven. Ordinariat de Gherla publică, cu termenul de 15 Decembrie, concurs la *parohiile Năpradea și Ortelec*, iar cu termenul de 30 Noembrie la parohia *Gârceni*.

Locale. Măine, Duminea săptămânei a 14-a după Înălțarea sf. Cruci, va predica în catedrală păr. canonic *Dr. Ioan Coltor*, profesor la Academia teologică, iar Sâmbăta viitoare, af. ierarh Nicolae, Reverendul *Emil Petri*, castelanul curții mitropolitane.

— Cercetată de un frumos număr de acționari, *adunarea generală de constituire a „Electriciei“* — cum s'a numit noua societate anonimă — a fost un adevărat eveniment pentru Blajul nostru. Condusă cu mult tact de păr. canonic Dr. Victor Macaveiu, adunarea a votat, fără multă discuție, statutele societății, alegând apoi, cu aclamare, persoanele dela conducere, cari sunt o garanță sigură pentru bunul ei mers. Avându-se întreg concursul Veneratului capitolu, care s'a angajat să instaleze la moara Laday din Petrisat, pe propria socoteală, turbina necesară pentru producerea energiei electrice, capitalul de un milion și jumătate Lei al societății este, credem, absolut suficient pentruca noua lumină să poată fi răspândită, în sfârșit, în toate colțurile orașelului nostru, lipsit prea mult timp de această binefacere a culturii. Lucrările, dintre cari unele pot fi începute abia la primăvară, reclamă neapărat anumit timp, dar e sigur de acum, că în 1925 Blajul va avea lumină electrică.

— O trupă de operete a dat săptămâna trecută *câteva reprezentații teatrale*, destul de nepotrivite pentru timpul de post în care ne găsim, mai ales că în timpul mai nou se pare că nimic nu mai e posibil în Blaj fără partici-

parea elevilor și elevelor dela școli, pentru cari s'ar putea totuși găsi distracții mai onorabile decât operetele.

Presă din Ardeal. Dl Eugeniu Giurgea, directorul Anuarului statistic al României, publică într'un număr recent (27) al revistei clujene «Societatea de mâine» o interesantă orientare asupra presei din ținuturile românești, cari au aparținut Ungariei. Din acest articol reținem și noi, că numărul tuturor publicațiilor de pe acest teritor este de 255 și anume: 26 cotidiane, 182, săptămânale, 8 bisăpt. 3 trisăpt. 56 lunare, 28 bilunare și 2 periodice. Dar dacă numărul acesta este destul de mângăitor, nu este acelaș cazul și când privim aceste publicații după limbile în care apar. Sub acest raport ele se împart astfel: în limba română 89, în limba maghiară 120, în limba germană 38, în limba sârbă 1. Mai sunt apoi 2 româno-maghiare, 1 româno-germană, 1 germano-maghiară și 4 germano-maghiaro-române. După orașele principale Cluj, Timișoara și Oradea mare, raportul acesta e următorul: Clujul a avut până la finele lui 1923 60 de publicații, dintre cari numai 22 românești iar 38 străine; din 26 publicații ale Timișoarei au fost românești numai 6, iar din cele 19 ale Orăzii au fost românești 7. — «Ar trebui deci, spune d. Giurgea, ca ceice au în mână destinele acestei țări, să dea toată atențiunea acestei stări îngrijitoare și să încurajeze pe toate căile orice publicatiune românească, pentruca să putem lupta cu arme egale».

Cifre cinematografice. În abia 20 ani, industria cinematografică a ajuns ca în Statele Unite să aibă rândul al optulea între marile întreprinderi industriale. Ea reprezintă acolo un capital de 1,500 milioane dolari, angajând în serviciul său peste 300,000 funcționari și lucrători. Producția medie a nouelor filme este de 700 la an, însemnând o cheltuială de 75 milioane dolari pe an. Singur numai reclamele consumă la vre-o 5 milioane dolari pe an. Spectatorii ating săptămânal cifra medie de 50 milioane, așa că nu e mirare dacă încassarile unei mari case americane se cifrează cu circa un milion dolari pe săptămână. Numai în 1923 s'au cheltuit peste 100 milioane dolari pentru construirea de noi teatre cinematografice. Mai amintim, în sfârșit, că această industrie americană reprezintă cam 25% a întregii producții mondiale.

† **Păr. Vasile Sestreaș**, parohul nostru din Chendrea, s'a stins — în urma unui accident de tren — la 7 Noemvrie în anul 52 al vieții și și 28 al preoției sale cinstite. Păr. Alexiu Sestreaș, contabilul arhidiecezan, căruia și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre, deplânge într'ânsul pe iubitul său tată. — Odihnească în pace!

† **Păr. Iona Poteanu**, viceprotopop onorar și parohul Jucului nobil (arhidieceză), unul dintre fruntașii generației mai vechi de preoți, s'a stins la 21 Noemvrie în anul 68 al vieții și 38 al preoției sale cinstite. Il deplâng număr-oase rudeni. — Fie-i partea cu dreptii!

† **Ana Pădureanu n. Potje**, soția păr. Gregoria Pădureanu, profesor la liceul nostru de băieți din Blaj — căruia și pe această cale îi transmitem condoleanțele noastre cele mai sincere — s'a stins ieri la 28 Noemvrie, în anul 30 al vieții și 4 al fericitei sale căsătorii. Alături de soțul nemângăiat o deplâng copiii nevrâstnici: Margareta și Bubu. — Fie-i partea cu dreptii!

FOTOREMBRANDT.
E. L. BORDAN și PIELLE R.
fotografist, pictor artist, atelier de fotografiat.
Cluj Str. Șaguna 13.
Fotografii artistice, tablouri de oleu și aquarell,
portrete artistice și pentru copii, fotografii de fabrică și arhitectonice.
Sirocco 559 (117) 2-4

Cărți & reviste.

AL. ODOBESCU: Opere complete. Vol. I. Ediția III-a București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 60.

VALERIU SUCIU: Anuarul școlii gr. catolice a elevilor de meserii și negustorie din Blaj. Din prilejul jubileului de 25 ani dela întemeiere, 1898—1923. Blaj 1924. Prețul Lei 35.

Ca un prinos adus unei activități din cele mai importante pentru soartea neamului, d. Valeriu Suci, actualul director al școlii elevilor de meserii din Blaj, a strâns în acest anuar festiv, împodobit cu multe ilustrații, tot ce o scrutare minuțioasă și obositoare a putut să descopere în legătură cu trecutul de un sfert de veac al acestei școli. Munca de luminare și — în atâtea cazuri — de trezire la o viață românească conștie a unui număr de aproape 700 elevi meseriași, săvârșită, cea mai mare parte, în epoca robiei noastre naționale, este o frumoasă pagină de glorie pentru această școală și de mândrie pentru Blajul, care a știut s'o creze și s'o susțină. Cine vrea s'o cunoască — și ar trebui s'o cunoaștem cu toții — răsfoiască acest anuar și sufletul său va rămânea mai bogat cu o icoană din cele mai mult grăitoare.

MIHAIL LUNGIANU: Însăilări. Insemnări, icoane și povestiri. Lucrare premiată de Academia română. Ediția IV revăzută și adăugită. București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 32.

IACOB MARGA: Predici la morți. Cluj (ed. Anca). Prețul 45 Lei.

Un volum de peste 100 pagini, cuprinzând 27 predici ale autorului și câteva predici roștite în catedrala din Blaj la moartea unor bărbați mai de seamă. Deși un gen din cele mai dificile, predicile părintelui protopop dela Dej — deși sufer pe alocurea de unitatea concepției și puteau fi îmbrăcate într'o haină mai literară — vor aduce, credem, bune servicii preoției noastre din cura animarum.

AL. CAZABAN: Păcatul Sfinției Sale. Ediția II-a. București („Cartea Rom.”) 1924. Prețul Lei 28.

BIBLIOTECA „PRESA BUNĂ“: Nr. 1. Doctorul Nădrăvan. Nr. 2. Crucea de lemn. Nr. 3. Revărsarea Rinului. Nr. 4. Biserița din pădure. Iași (ed. Presa bună) 1924. Prețul câte 4 Lei, cu excepția Nr. 3, care costă 5 Lei.

Sub îngrijirea Monseniorului Dr. Anton Gabor, zelosul apostol dela Iași al presei bune, s'a început tipărirea unei serii de istorioare morale traduse din nemțește (Cristofor von Schmid) din partea câtorva preoți ai eparhiilor de Iași și București. Este o operă din cele mai folositoare, căreia îi dorim din tot sufletul o izbândă cât mai deplină. — Având cheltuielile acoperite din altă parte, prețul broșurilor ar putea fi ceva mai mic. S'ar desface atunci mai ușor.

DR. GEORGE FIREZA: Maria, modelul fecioarelor creștine. Prelucrare după I. G. Bonifetti. Lugoj. 1924. Prețul?

Tipărită, cu cheltuiala Preasfințitului Valeriu al Orăzii, într'o adevărată ediție de lux, această broșură este o bună călăuză a tinerelor fecioare pe drumul spre perfecțiunea creștinească, intruchipată atât de minunat de Preasfânta Fecioară Maria. La o a doua ediție, pe care o dorim cât mai curând, textul va trebui îndreptat ici-colo din partea vre-unui stilist mai de seamă.

REVISTA TEOLOGICĂ. An. 14 Nr. 10—11 (Oct.—Nov.) Organ pentru știința și viața bisericească. Sibiu. Apare lunar. Abonamentul 80 Lei pe an.

KATHOLIKUS VILÁG. An. XXI. Noemvrie 1924. Revistă populară catolică. Cluj. Apare lunar. Abonamentul 48 Lei pe an.

Îngrijită de aceeași părinți franciscani, »K. V.« este pentru masele mari ale poporului ceea ce este »A Hirnök« pentru clasa intelectuală: Un organ de înțeleaptă îndrumare a sufletelor spre idealele concepției creștine catolice.

RENAȘTEREA. An. III Nr. 10 (Octomvrie). Revistă de cultură religioasă. Apare lunar. Craiova. Abonamentul 80 Lei pe an.

Pr. A. Brădișteanu pune într'un prim-articol pe mohamedani alături de catolici, numindu-i »lifte spurcate«. — Oricine poate deci ști în ce ape vâsește această revistă »de cultură religioasă«.

ȚARA NOASTRĂ. An. V. Nr. 47. Revistă săptămânală. Director: Octavian Goga. Cluj (Piața Cuza Vodă 16). Prețul 8 Lei.

Telefonul „Unirii“.

Dr. H. Boiuș. Am primit cele trimise și vom căuta să le facem loc, fiindcă într'adevăr trebuie să încercăm totul pentru a veni în ajutorul văduvelor și orfanilor noștri de preot. — Pentru acest număr au sosit prea târziu.

„Renașterea“. Cluj. Spuneți, Vă rugăm, Preasfințitului autor, care putea să și iscălească cele trei pagini de polemică din fruntea ultimului Dv. număr (47), că ordinul dlui Franasovich pe noi nu ne-a supărat de loc, ci chiar din potrivă. Supărarea a fost acolo, unde s'a simțit nevoia unei intervenții pentru »explicația obiectivă (!) de mai târziu a dlui ministru Lăpedatu«. Mai spuneți-i apoi, că după constatările oficiale ale acestui ordin, pe cari nici o »explicație... de mai târziu« nu le mai poate scoate din lume, este cel puțin riscat, să susții, că biserica ortodoxă — al cărei șef sibiian a făcut faimoasa declarație de războiu cu »oasele neodihnite« — nu face propagandă proselitistă. Ei bine, o face și n'avem nimic împotriva: S'o facă! Dars'o facă ea, ca biserica, prin organele sale, nu însă prin organele de toate categoriile ale statului, cari n'au această cădere. Și dacă vre-un pretore unit a făcut — cum ni-se spune — și el proselitism, să fie pedepsit la fel cu dd. de pe la Cib și Poiana, despre cari încă nu știm să fi fost duși în fața Curților martiale!... În sfârșit, amintiți-i, că văzând »datele precise« pe cari ni-le dă, le primim de bunc, constatând și noi din partea noastră, că eparhia Clujului, unde — cum spune autorul Dvoastră — »curentul de trecere este mai profunzată«, până la 23 Noemvrie c. au trecut, așa cum au trecut, 3017 suflete. Este de sigur un număr frumos, dar absolut insuficient pentru ca d. ministru al cultelor să poată spune ceea ce a spus în interviul său, de care ne-am ocupat în Nr. 43 al acestui organ.

B. Romuli. Este într'adevăr foarte regretabil, că, pe urma unei atitudini absolut condamnabile a unor preoți, s'au putut ivi în jurul introducerii noului calendar neajunsurile de cari ne scrieți. Că circulara referitoare a Corului nostru episcopesc nu s'a tălcuit, Dumineci de-arândul, s'ar mai putea înțelege, fiindcă de fapt s'a emis cam târziu și n'avea nici o dispoziție în acest sens, dar ca ea să nu se citească credincioșilor și ca noua ordine a sărbătorilor să nu se vestească și — mai ales — să nu se observe, apoi ca începutul postului Nașterii Domnului să fie lăsat la discreția credincioșilor, admitând chiar și cununii în cursul celor două săptămâni sărite, sunt lucruri cari neapărat trebuie arătate Ordinariatului, pentruca cei vinovați să și poată lua pedeapsa cuvenită. — A insista asupra acestora aici mai pe lung, am socotit-o a fi de prisos.

P. Bătarci. N'am putut publica protestul trimis, fiindcă în chestia școlilor confesionale — după cum am mai spus-o la acest loc — nu se mai poate lucra cu atări proteste izolate. Oricât de bine intenționate, ele nu pot să provoace în dușmanii acestor școli decât un zimbet de compătămire, pe care de sigur nu-l doriți. Dacă mai e să facem deci ceva — și credem că e cazul —, aceasta nu poate fi decât o mare acțiune concentrată, îndrumată din partea celorce au răspunderea acestor școli, a Preasfințitorilor noștri arhieriei.

Dr. L. Vadu-Crișului. Ca totdeauna, vom căuta să facem loc celor trimise îndatăce ne va fi cu putință. Așteptăm deci și cele promise pentru numărul de Crăciun, rugând și pe alții cari vreau să contribuie la acel număr să ne trimită manuscrisul din vreme.

B. Orăștie. Cu suma de 100 Lei, plătită la 6. I. 1924, s'a achitat o restanță de 10 Lei pe 1923, iar 90 Lei au trecut în abonamentul pe 1924, pentru care mai restăți cu 30 Lei.

N. Lunca Cernii de jos. Aranjat până la 31. XII. 924. — Adresa am schimbat-o.

Of. par. Rodna-nouă. Pe anul acesta nu s'a plătit nimic. Restăți deci cu 120 Lei.

V. Arad. Din suma trimisă, 75 Lei am trecut în abonamentul anului viitor.

B. Măgura. Mai restăți cu 10 Lei, dif. de abonament pe 1923.

BANCA CENTRALĂ

PENTRU INDUSTRIE ȘI COMERȚ S. A.

CLUJ, STRADA REG. MARIA Nr. 3.

:: SECȚIA CEREALE ::

Cumpără pe lângă prețul cel mai convenabil semințe de trifoi și luțernă. Rugăm pe proprietarii respective producători de astfel de semințe, ca să ne ofere aceste, trimițându-ne proba și dicându-ne cantitatea de care dispune precum și prețul ce dorește a-l obține. ::

Acelor producători cari ne vor vinde nouă produsele lor în semințe de trifoi și luțernă, ne obligăm a-le decuscita (elibera de mătase) 10 % din cantitatea vândută nouă, spre a însemnă semințe curățite. Curățirea o vom face cu cele mai moderne mașini. o o o

(95) 9—13

Convocator.

Membrii însoțirii »Plugarul« sunt prin aceasta cu onoare invitați — în sensul § 7 din statute — la

Aduarea generală ordinară, ce se va ținea Luni în 22 Decembrie 1924 la orele 17 în localul băncii »Patria«.

OBIECȚELE SUNT:

1. Raportul direcțiunii și al comitetului de supraveghere, bilanțul și darea absolutului.
2. Distribuirea profitului curat.
3. Eventuale propuneri.

Blaj, 26 Noembrie 1924.

DIRECȚIUNEA.

Convocator.

Comitetul »Reuniunii femeilor române din Mediaș și jur« invită la *adunarea generală ordinară* ce se va ținea în 7 Decembrie 1924 ora 3 d. a. în localul școlii primare urbane de Stat, Mediaș str. Mihailu Viteazul cu următorul.

P R G R A M:

1. Deschiderea adunării prin prezidență.
2. Raportul secretarului.
3. Raportul casierei.
4. Alegerea alor 4 membri noi în comitet și 2 membri în consiliu.
5. Eventuale propuneri.

Mediaș, 25 Noembrie 1924.

văd. Elena Dr. Popp m. p. Dr. E Sâmpetrea m. p.
prezidență. secretar.

CLOPOTE

Și obiecte bisericesti fără bani, garantate

pentru 50 ani

găsiți numai la:

prima fabrică

de clopote din România mare

Frații D. W. Popescu & Comp.

Strada Ioan Maiorescu Nr. 9.

BUCUREȘTI. (70) 52-52

Furnizorii Curții Regale și al sfintelor mitropolii, episcopii și biserici din România întreagă.

Uzinele de fier și domeniile din Reșița, S. A.

Aviz

Se aduce la cunoștința dlor acționari, cari au subscris acțiuni la emisiunea IV-a a societății noastre, că până în ziua de 1 Decembrie 1924 inclusiv, urmează a se efectua vărsământul al patrulea și ultimul în sumă de lei 400 de fiecare acțiune subscrisă.

In caz, că acționarul nu va efectua vărsământul la data fixată, va avea de plătit dobânzi moratorii de 16 la sută, Societatea rezervându-și dreptul de a proceda, în caz de neplată la termen, conform dispozițiilor prevăzute de lege și de statute.

(121) 1-2

Consiliul de Administrație.

VASILE HOZA

PRAVĂLIE DE MANUFACTURĂ.

(97) 3-3

Mare asortiment de mărfuri din Cehoslovacia ca: **Zefire, Delenuri, Satinuri, Basmale etc.**, precum și o **dăjdi bisericesti: Vestminte și Prapori** din cele mai bune stofe elvețiene, apoi **Potire, Cădelnițe, Cruci de mână și Cruci de prapori** cu prețuri convenabile. **Serviciul ireproșabil.**

NB. Rog nimeni să nu-și comande din alt loc până ce nu se va convinge de prețurile mele.

SIBIU, Piața Prințul Carol Nr. 6.

Librăria Seminarului teologic greco-cat. în Blaj

Cărți bisericesti.

	Lei
Apostolul, sau faptele și epistolele ss. Apostoli f. 4., leg. în piele	250—
Evangelia dela s. liturgie și inserat din ziua întâie a învierii Domnului Hristos, în 7 limbi, ...	30—
Euhologiu, leg. în pânză	175—
Liturgier, leg. în pânză	175—
Orologier, leg. în pânză	175—
Octoih mic, 80 leg. simplu	65—
Pentecostar mic, 80 leg. simplu	65—
Octoih și Pentecostar, legat într'una	95—
Prohodul Domnului, Nostru Isus Hristos Acatistier, carte de rugăciuni, leg.	40—
Antologion sau Mineiul, care cuprinde în sine slujbele domnezeestilor sărbători, ale Născătoarei de Dumnezeu și ale sfinților peste an după rânduiala bise-	

„UNIREA“

Nu-i iertat să lipsească de pe masa nimanui.

CUM NE VINDECAM DE REUMATISM SI GUTA
BRUSURAE INTEREDANTA NU TREBUIE SA LIPSEASCA DIN NICI O CASA. GRATUIT CONTRA JUMEI DE 1 LEU PENTRU PORTO
CERETI LA FARMACIA VOREL DIN PIATRA-N.

ROYAL MAIL LINE

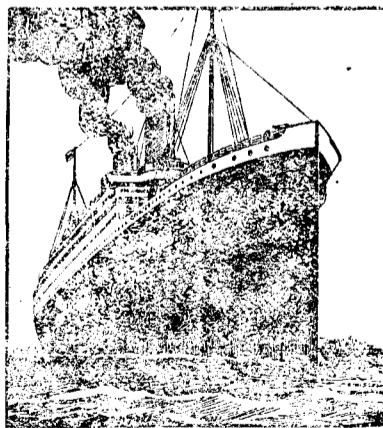
— L O N D R A —

PACIFIC LINE LIVERPOOL

Comunicație sistematică cu vapoare de primul rang

Din porturile:
Hamburg
Southampton
Cherbourg
Liverpool
La Rochelle-
Palice

Spre:
Amer. de nord
Canada
Brazilia
Argentina
Cuba, Peru
Chile, Mexico

Mansarde și cabine de clasa treia cu 2, 4 și 6 paturi; întreținere și serviciu de primul rang.

Pentru bilete să ne adresăm agenției principale:

„COMPANIA TRANZIT“

București, Calea Grivitei 153, pre cum și filialelor ei:
Tranzit Timișoara, Hotel Coroana
Tranzit Arad, str. Colonel Paulian 11.

(81) 5 6

Lloyd 1987.